

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Geschichte der Juden in Ješín.

Bearbeitet von

MUDr. Robert Schulmann in Hospozín bei Velvary.

Mezi Velvary a Slaným nalézá se malá vesnice, čítající asi 500 obyvatel, a jmenuje se Ješín. V této vesnici byla po staletí n. o. ž. Byla doba a jest tomu ani necelých sto let, kdy v této malé obci žilo až 25 rodin žid. K náb. obci přiděleno bylo aspoň 50 obcí vukolních. Svědčí o tom matriky, které jsou přes sto roků staré. V sousedních obcích u Ješina bylo mnoho žid. rodin. Důvod byl ten, že v J. a v sousedních vesnicích byly statky císařské, vesnice dříve patřily císařskému dvoru a bylo proto Židům dovoleno, aby se tam usazovali. Ovšem za každé usazení muselo se řádně platit. Pátral jsem, kdy obec žid. byla založena, ale nemohl jsem to vypátrat. Jsou zde staré záznamy. Ovšem ty jsou psány hebrejštinou, a to takovou, že to ani není k přečtení. Pozdější zápisy jsou německé, ale i ty se špatně čtou; buď používali špatného papíru, anebo inkoustu. Kdy postavena byla synagoga v J., jsem též nevypátral, ale dle ústního podání stála několik století.

Velké množství rodin patřilo do J. a o svátcích se ani všichni občané do kostela nevešli. V obci kromě rabína byl i učitel, neboť při obci byla židovská škola.

V J. česky počalo se úřadovati v r. 1892. Do toho roku všechny záznamy jsou německé, od r. 1892 jsou české. V protokolech o schůzích představenstva jsem hledal, zdali se obec usnesla úřadovati česky. O tom však nic psáno v protokolech není. Pravděpodobně zapisující sám o své vůli počal česky úřadovat.

Poměr mezi Židy a katolíky byl velice dobrý. Staří pamětníci vykládali, že nikdy Židům okna vytlučena nebyla. O dlouhém dnu místa svá obsadili Židé, katolické obecní úřady obsadilo kde jaké místo bylo k sezení i všechna místa k stání. Jelikož na svátky večer přesporní Židé přicházeli do kostela, tu katolické rodiny pro ně připravovaly noclehy. Při skončení

Dějiny Židů v Ješíně.

Zpracoval

MUDr. Robert Schulmann v Hospozíně u Velvar.

dne smíření čekaly panímámy večer s připravenými hrnky kávy a buchtami.

Krátce před válkou počalo stěhování Židů do měst a tu i z J. a okolí jedna rodina za druhou počala se stěhovati. Poslední rabín z J. odešel asi před třiceti lety. Po odchodu rabínově scházeli se Židé k pobožnostem jen o svátcích a po válce těžko se sešel potřebný počet mužů ke konání pobožnosti. Pak se scházeli již jen o dnu smíření a když se asi před osmi roky poslední starosta náboženské obce, dnes už zesnulý Hynek Brumlík, odstěhoval do Velvar, tu v J. a okolí zbyly jen asi 4 rodiny. Ty pak usnesly se prodati synagogu, utržený peníz dáti n. o. do Velvar s podmínkou, že za ně ve Velvarech bude nová synagoga postavena. To se též stalo. Ješínská obec se úplně rozpadla, dnes už žije jen jedna žid. rodina v obci, kdysi k J. patřící. V J. není žádné žid. rodiny. Synagogu, která by byla spadla, koupil majitel sousedního domku a udělal z ní jakési skladiště. Jako zbytek z celé obce jsou zde okna v maurském slohu a nad budovou jest hvězda Davidova.

Zařízení synagogy a všechny knihy byly převezeny do Velvar. Co bylo památného, jest uloženo ve velvarském museu. Co dalo se upotřebiti, bylo přeneseno do nové synagogy ve Velvarech. Jeden poškozený svitek thory pak byl zazděn do základu velvarského kostela. Úředně ještě trvá obec ješínská, úřady ještě obec tuto nezrušily.

Tak skončila kdysi tak velká náb. obec, která, když prvý český rb. dr. Filip Bondy nemohl v Praze naléztí místo rabína, jmenovala jej zde rabínem. Mnoho jest žid. rodin nejen v Evropě, ale i v Americe, jichž předkové kdysi byli členy této obce a kteří odpočívají na žid. hřbitově v Blevicích.